

“Laatst kwam een muzikant naar onze studio. Hij wilde een cd opnemen. Zijn we naar een uitvoering van zijn groep gaan kijken. Stonden ze met hun rug naar het publiek in een hoekje een beetje te flutsen met elkaar. Mooie muziek hoor, maar communicatie met het publiek ho maar. Natuurlijk, de muziek blijft het belangrijkste, maar die moet toch ook over het voetlicht worden gebracht?”

Volgens mij gebeurt dat de laatste jaren ook. Er zijn nu moderne acts die de jazz hebben omarmd en die op een hedendaagse manier brengen. Terwijl jazz daarvoor als, zeg maar, moeilijke muziek werd beschouwd. Zo heb jij in 1995 het album *The Need To Be* gemaakt, waarvoor je terecht de Edison en de Jazz-award kreeg. Toch heb jij je toen, ondanks die onderscheidingen, geen plaats kunnen verwerven bij het grote publiek. Nu denk ik: misschien was je wel te vroeg met het album.

“Misschien, maar laat ik zeggen dat de cd ten aanzien van het eindresultaat geen teleurstelling is geweest. Naast de prijzen was die ook cd van de week op Radio 2. Maar toch... De platenmaatschappij heeft qua promotie niets aan de cd gedaan. Ik heb daar eens een opmerking over gemaakt. De directeur van de maatschappij verdedigde zich toen door te zeggen: *Een Edison is wel leuk, maar wat is het meer dan een beeldje dat alleen maar stof staat te vergaren?* Dat vond ik ronduit schokkend.”

Inmiddels werk je aan je nieuwe album *WOW!*, dat wordt geproduceerd door jouw man (drummer Ton op 't Hof, red.). Hij heeft me de ruwe versie van een aantal stukken laten horen. Tot mijn verrassing hoorde ik onder meer nummers als *Satisfaction* en *Fever* in een jazzuitvoering. Schitterend...

“Ik heb heel lang geen album willen maken uit pure frustratie over de gang van zaken rond de vorige cd. Maar zo'n anderhalf jaar geleden begon het bij mij te borrelen. Muziek kwam binnensijpelen en gaandeweg dacht ik: ga nou maar schrijven, dan komt alles vanzelf in orde. In die periode kwam steeds *Satisfaction* van de Stones bovendien. Op een gegeven moment kwam ik daar niet meer omheen, dus staat er nu een jazzversie van dat nummer op het album. Daarvan is de samenstelling: helft eigen werk, helft covers.”

Eigen productie?

“Ja, wij doen alles zelf. Ton doet het nodige werk in zijn studio en ik betaal de muzikanten. Low budget, hoor. Iedereen die aan de productie meewerkt, doet dat voor een minieme gage. Maar ja, een cd opnemen is nog maar het begin. Alles wat erna komt, zoals distributie, marketing en publiciteit is een regelrechte klus. Tenminste, als je het goed wilt doen. Tot nu toe is iedereen die aan het album meewerkt laaiend enthousiast. Ik heb dan ook het gevoel dat de zegen erop rust.”

Er werkt in ieder geval een aantal puik muzikanten aan de productie mee: Harry Emmery op bas, Hans Jansen op piano en keyboards, Albert Deinum op gitaar en uiteraard Ton op percussie en drums. Daarnaast werken de blazers Ruud Breuls,

Wim Both, Jel Jongen en Philip Kolb mee en neem ik aan dat jij de backing-vocals voor je rekening neemt.

“Ja, en dat is best link. Als je op een gegeven moment sporen gaat stapelen, dan is het resultaat doorgaans dat het klinkt als een meervoudige versie van jezelf. Door heel zorgvuldig de toon van mijn stem te kiezen, is het me gelukt om het te laten klinken alsof er een koor heeft meegewerkt.”

Je hebt in de loop van je carrière als zangeres ongelofelijk veel gedaan. Dikwijls met veel succes. Zo stond je in 1984 met *Break Out* in de Top 10, won je in 1986 de Knokke Cup en in 1988 het songfestival in Turkije. Je stond op het toneel met grote sterren als Charles Aznavour, Linda Ronstadt, Dionne Warwick en Billy Preston en daarnaast werkte je als sessiezangeres aan talloze opnamen mee.

“Ik heb inderdaad heel veel gedaan, maar dat ligt mij ook. Ik heb nu eenmaal de communicatie met mensen nodig om goed te kunnen functioneren. Maar het wordt nu toch wel tijd dat het publiek op de hoogte raakt van mijn voorliefde voor jazz. Die muziek is ook tijdloos. Popmuziek is dat niet. Daar kun je je, uitzonderingen daargelaten, maar tot een bepaalde leeftijd mee bezighouden. Daarnaast is erkenning natuurlijk belangrijk. Voor mij is het toch vooral zaak om de din-

DAT DE TIJD STILSTAAT EN ALLES KLOPT: DAT IS DE MAGIE WAAR HET OM DRAAIT

gen goed te doen, waardoor ik me inmiddels bekwaamd heb in mijn vak. Wat het laatste betreft, zie ik zo nu en dan gebeuren dat mensen die niks kunnen toch een bepaalde status krijgen. Daar heb ik me dikwijls over verbaasd.”

Jij hébt toch een zekere status verworven? Tenslotte ben je niet voor niets de meest gevraagde sessiezangeres.

“Jawel, maar ik bedoel de status van soliste.”
Dat je die nog niet hebt, heeft er volgens mij vooral mee te maken dat je zoveel verschillende dingen doet. Zo sloeg je bijvoorbeeld een zijweg in door de titel song van de soap *GTST* naar de top van de hitparade te zingen. Daarmee zette je de mensen tóch op het verkeerde been, denk ik.

“Natuurlijk is dat zo, maar ja, de schoorsteen moet ook roken. *GTST* is me in zekere zin overkomen. Eerlijk gezegd heb ik daar niet zelf voor gekozen, hoewel, beroepshalve weer wel. Zo is dat ook met het sessiewerk. Als sessiezangeres, en dat geldt trouwens voor alle muzikanten, moet je natuurlijk thuis zijn in de diverse muziekstijlen. Of wat je dan moet doen uit het hart komt, is een andere zaak.”

Je zingt bij verschillende orkesten en treedt op met je eigen groep Lisa Boray & Friends. Je hebt wel eens gezegd: *Optreden is mijn grote liefde*.

“Ja, ik kan je zeggen dat er tijdens mijn optredens momenten zijn dat de tijd stilstaat en alles klopt. Dat is voor mij de magie waar

het om draait. Daarnaast is er een vakmatige agent in mijn hoofd die in de gaten houdt of het zuiver is en de timing klopt. Met andere woorden: ik check mezelf, waardoor ik alles in de hand heb en vrijuit kan zingen. Vroeger deed ik dat niet, waardoor ik soms zó onzeker en nerveus werd dat ik mijn stem kwijtraakte. Overkomt me niet meer. Heeft er alles mee te maken dat ik, mede door de ervaring, een fundament heb gelegd voor dit werk.”

Je bent ook vocalcoach. Wat moet ik me daarbij voorstellen?

“Ik heb een eigen methode ontwikkeld, die mensen helpt hun stem sterker te maken en het gehoor te ontwikkelen om daardoor beter te kunnen zingen. Uiteraard ervan uitgaande dat talent aanwezig is. Hoewel... Ik heb ook wel meegemaakt dat iemand talent had, maar volstrekt verkeerd was opgeleid en daardoor in muzikaal en mentaal opzicht volledig in de war was geraakt. Nou, die heb ik met mijn methode weer op het rechte spoor kunnen zetten. Eigenlijk...”

Zonder psychiater?

“...ha ha, gaat het erom dat je iemand gewoon lekker leert zingen. Onlangs heb ik de cast van de musical *Saturday Night Fever* gecoacht. De musical is primair een dansspektakel. Die mensen waren daarom in eerste instantie als dansers en danseressen gecast. Maar er werd natuurlijk ook gezongen, dus mocht ik zo'n 35 mensen coachen.”

Hoe pakte je dat aan?

“Door het ensemble collectief te coachen en de hoofdrollen apart. Maar er komen hier ook mensen die morgen auditie moeten doen. Nou, dan doe ik een crash-course van twee uur, met de bedoeling dat in het hoofd wordt afgebakend wat er gedaan moet worden, zodat het overzichtelijk wordt. Dit heeft natuurlijk niets te maken met het écht ontwikkelen van een stem, want dat is een leerproces van jaren.”

Je geeft ook les aan conservatoria.

“Heb ik gedaan, maar liever niet meer. Omdat ik te maken kreeg met een belachelijke vorm van bureaucratie. Daarnaast was er sprake van jaloezie. Moet je nagaan, in het onderwijs. Had ik van mijn leven nooit gedacht. Ik had een eigen manier van werken, waardoor de band met mijn studenten perfect was. Maar dat werd niet getolereerd.”

Hoe uitte zich dat?

“Door zoiets als: *Big brother is watching you*. Gatverdamme, niks voor mij.”

Ten slotte: ga je, als het album *WOW!* is uitgebracht, je grote liefde bedrijven?

“Hoe bedoel je?”

Optreden. Misschien een theatertoer?

“O, ja. Ik heb zoveel verschillende dingen gedaan en mezelf zó dikwijls in dienst gesteld van anderen. Om nu eens geheel autonoom met mijn *Friends* op het podium te staan, ja dát...”

Wil je wel.

“...héél graag...”

LISA BORAY CD-ALBUM *WOW!*
BINNENKORT IN DE WINKEL
www.lisaboray.nl